

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Závadskej a členiek senátu JUDr. Júlie Horskej JUDr. Marianny Reiffovej, v právnej veci navrhovateľa: **Ing. M. J.**, narodený X., bytom P. V. č. X., proti odporkyňi: **Sociálna poisťovňa v Bratislave**, Ul. 29. augusta č. 8, o výšku invalidného dôchodku, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 23. augusta 2011, č.k. 43Sd/20/2008-103, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave z 23. augusta 2011, č.k. 43Sd/20/2008-103, **p o t v r d z u j e .**

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania **nepriznáva.**

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Trnave rozsudkom z 23. augusta 2011, č.k. 43Sd/20/2008-103, podľa § 250q ods. 2 OSP potvrdil rozhodnutie odporkyne z 10. septembra 2008 číslo X. v spojení so zmenovými rozhodnutiami z 12. decembra 2008 číslo X. 0 a z 3. mája 2011 číslo X..

Rozhodnutím z 10. septembra 2008 číslo X. odporkyňa podľa § 70 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) priznala navrhovateľovi invalidný dôchodok v sume 5 875 Sk mesačne

s účinnosťou od 14. mája 2008 a z dôvodu zákonného zvýšenia podľa § 82 cit. zákona ho s účinnosťou od 1. júla 2008 zvýšila na sumu 6 169 Sk mesačne.

Rozhodnutím z 12. decembra 2008 číslo X. odporkyňa podľa § 70 ods. 1 a § 112 zákona o sociálnom poistení znížila navrhovateľovi invalidný dôchodok na sumu 208,80 € mesačne od 2. marca 2009 .

Rozhodnutím z 3. mája 2011 číslo X. odporkyňa podľa § 73, § 112 ods. 4 a § 82 zákona o sociálnom poistení zvýšila navrhovateľovi sumu invalidného dôchodku na 464,30 € mesačne od 3. februára 2010 a z dôvodu zákonného zvýšenia podľa § 82 zákona o sociálnom poistení ho zvýšila na sumu 472,70 € mesačne od 1. januára 2011.

V odôvodnení uviedol, že odporkyňa postupovala správne, pokiaľ v priebehu konania vydala zmenové rozhodnutia v súlade so závermi lekárskeho posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne z 19. apríla 2011 a z 1. júla 2011. Lekárskym posudkom z 1. júla 2011 bola navrhovateľovi stanovená miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou vo výške 75 % s dátumom vzniku invalidity od 3. februára 2010. K namietanému dátumu vzniku invalidity navrhovateľa zaujal stanovisko, že v predmetnej lekárskej správe sa posudkový lekár vysporiadal so všetkými odbornými závermi o zdravotnom stave navrhovateľa, úplným a vyčerpávajúcim spôsobom súdu vysvetlil a odôvodnil, z akého dôvodu je určený dátum vzniku invalidity a to dňom hospitalizácie navrhovateľa v psychiatrickej nemocnici. Na základe zistených skutočností pokladal rozhodnutia odporkyne za vecne správne.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal navrhovateľ odvolanie. Namietal, že od 4. októbra 2005 trpí poškodením zorného poľa v dôsledku náhlej cievnnej mozgovej príhody a organickým psychosyndrómom, ktorá choroba podľa prílohy 4 zákona o sociálnom poistení určuje mieru poklesu schopnosti zárobkovej činnosti od 60 % do 75 %. Žiadal, aby boli posudzované aj tieto diagnózy a nielen jeho ťažká organická depresívna porucha, ktorá vznikla až neskôr, a tým by došlo aj k zmene dátumu vzniku jeho invalidity.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 250s OSP) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, bez

nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 250l ods. 2 v spojitosti s § 250ja ods. 2 OSP a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľ nie je možné vyhovieť.

Podľa § 71 ods. 3 zákona o sociálnom poistení pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby. Pri posudzovaní poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa neprihliada na zdravotné postihnutia, ktoré boli zohľadnené na nárok na invalidný výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu. 2).

Podľa § 71 ods. 4 zákona o sociálnom poistení pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje na základe

a) lekárskeho správ a údajov zo zdravotnej dokumentácie zdravotníckeho zariadenia a zhodnotenia liečby s určením diagnostického záveru, stabilizácie ochorenia, jeho ďalšieho vývoja, ďalšej liečby a komplexných funkčných vyšetrení a

b) ich záverov, pričom sa prihliada na zostávajúcu schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť, zostávajúcu schopnosť prípravy na povolanie, možnosti poskytnutia pracovnej rehabilitácie alebo rekvalifikácie.

Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie vecnej správnosti rozsudku prvého stupňa o zákonnosti rozhodnutí odporuky o výške invalidného dôchodku v súvislosti s určenou mierou poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v porovnaní so zdravou fyzickou osobou a dátumom vzniku invalidity.

Zo spisov vyplýva, že požiadal 7. mája 2008 o priznanie invalidného dôchodku. Na základe tejto žiadosti zdravotný stav navrhovateľa posudzoval MUDr. I. M., posudkový lekár sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočka Senica, ktorý v lekárskom posudku z 29. júla 2008 na základe vlastného vyšetrenia a zo zdravotnej dokumentácie predloženej navrhovateľom (vrátane záverov o vyšetrení neurologickom z 13. februára 2008 a zo 14. mája 2008, z vyšetrenia psychologického z 26. novembra 2007 a psychiatrického z 23. apríla 2008) určil, že rozhodujúcim zdravotným postihnutím navrhovateľa je choroba, zaradená podľa prílohy č. 4 zákona o sociálnom poistení, kapitola VI (Choroby nervového systému), oddiel A (Postihnutie mozgu), položka 1 (Poruchy osobnosti, poruchy správania

a poruchy intelektu vyvolané ochorením, poškodením alebo dysfunkciou mozgu), písmeno b/ (stredne ťažká forma), ktorá určuje percentuálne rozpätie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravým občanom v rozsahu 35 % - 45%. Posudkový lekár stanovil mieru poklesu schopnosti navrhovateľa vykonávať zárobkovú činnosť v percentách – 45 %, na hornej hranici s dátumom vzniku invalidity od 14. mája 2008 s odôvodnením, že od tohto dňa (neurologické vyšetrenie) bol preukázaný dlhodobý nepriaznivý zdravotný stav.

Ďalšie závery lekárskeho posudku, a to posudku MUDr. I. M., posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Senica z 3. novembra 2008 a posudku MUDr. D. K. posudkovej lekárky sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne ústredia so sídlom v Bratislave z 18. decembra 2008 a z 28. mája 2009 potvrdili rozhodujúce zdravotné postihnutie s mierou poklesu 45 % od 14. mája 2008. V lekárskom posudku posudkovej lekárky MUDr. D. K. je uvedené, že zdravotný stav navrhovateľa zodpovedá invalidite, pretože navrhovateľ trpí na stredne ťažkú formu porúch osobnosti a porúch intelektu vyvolaných poškodením mozgu cievnyimi príhodami. Tiež sa zaoberala obsahom prepúšťacej správy z neurologického vyšetrenia navrhovateľa z roku 2005, ktorú považovala za neaktuálnu a zastaranú s tým, že navrhovateľa vyzvala, aby zdokladoval relevantné lekárske vyšetrenia, ktoré by ozrejmili najmä obmedzenie jeho zrakových funkcií a tzv. výpadky pamäti. V správe sa ďalej uvádza nasledovné: "Namiesto odporúčaného psychologického vyšetrenia predložil veľmi strohé psychiatrické vyšetrenie, ktoré nezdokladovalo psychické ochorenie navrhovateľa, event. psychickú dekompenzáciu, ktorá by si vyžiadala ďalšiu medikamentóznou intervenciu alebo hospitalizáciu, očné vyšetrenie je nečitateľné, pričom diagnosticky záver prakticky chýba, navrhovateľ predložil grafickú úpravu a papierovú úpravu asi o výpadku zorného poľa."

Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že posudková lekárka sa zaoberala v odvolaní navrhovateľom namietanými diagnózami, ale z dôvodu nepredloženia príslušných lekárskeho nálezov nemohla k tomu zaujať svoje stanovisko.

Posudková lekárka sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredia MUDr. M. B. na základe vlastného vyšetrenia navrhovateľa a po zhodnotení lekárskeho nálezov z odborných vyšetrení navrhovateľa (neurologického z 13. februára 2008, zo 14. mája 2008, kontrolného neurologického z 24. novembra 2010, psychiatrického z 27. októbra 2008

a z 12.decembra 2008, kontrolné psychiatrického z 21.decembra 2010 a z 12.januára 2011, psychologického z 1.februára 2011, očného z 27.mája 2009, z 19.júla 2010, prepúšťacej správy z neurologického oddelenia z hospitalizácie od 7.novembra 2005 do 11.novembra 2005) podľa lekárskej správy z 1. júla 2011 zistila, že navrhovateľ trpí viacerými chorobami (recidivujúca depresívna organická porucha ťažká, stopy ischemickej mozgovej príhody v roku 2005 a 2007, poruchy osobnosti a poruchy intelektu vyvolaná poškodením mozgu - organická zmena osobnosti, exogénna obezita ťažkého stupňa, epilepsia na liečbe kompenzovaná, chronická žilová nedostatočnosť dolných končatín ľahkého stupňa). Za rozhodujúce zdravotné postihnutie určila podľa kapitoly V., položka 3 písm. b/ prílohy č. 4 zákona o sociálnom poistení duševné choroby a poruchy správania, a to poruchy nálad (manické, depresívne, periodické) v ťažkej forme, ktorému postihnutiu zodpovedá percentuálna miera poklesu v rozpätí 50 % - 80 %, s určením miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 75 %, od dátumu hospitalizácie navrhovateľa v Psychiatrickej nemocnici V. od 3. februára 2010.

V lekárskej správe z 1. júla 2011 posudková lekárska sociálneho poistenia doplnila, že očné vyšetrenie nemá vplyv na zmenu dátumu priznania invalidného dôchodku, lebo navrhovateľ nie je invalidný v dôsledku ochorenia na očnú diagnózu ale pre ťažkú organickú poruchu, ktorá sa vyvíjala postupne a závažnou sa stala až vtedy, keď pre túto diagnózu musel byť navrhovateľ hospitalizovaný.

Odvolačí súd rovnako ako súd prvého stupňa dospeli k rovnakému záveru, že posudkoví lekári v lekárskejších posudkoch zhodnotili zdravotný stav navrhovateľa v súlade s § 71 ods. 3 a ods. 4 zákona o sociálnom poistení. Hoci navrhovateľ v odvolaní namietal nesprávne určenie percentuálnej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, neuviedol žiadne také skutkové a právne dôvody, ktoré by spochybňovali správnosť záverov posudkovej lekárky MUDr. M. B. a ostatných posudkových lekárov, ktorí jeho zdravotný stav skúmali skôr.

V dôsledku skutočnosti, že od dátumu vzniku invalidity sa zisťuje potrebná doba dôchodkového poistenia, súd prvého stupňa v dostatočnom rozsahu doplnil o tejto otázke dokazovanie o ďalšie lekárske správy. Aj podľa názoru odvolacieho súdu o odbornej úrovni, objektívnosti a správnosti záverov posudkových lekárov sociálnej poisťovne nebolo dôvodu pochybovať.

Krajský súd preto nepochybil, keď na základe výsledkov vykonaného dokazovania rozhodnutie odporkyne považoval za vecne správne a zákonné. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto podľa § 219 OSP rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil ako vecne správny.

Podľa § 250k ods. 1 prvá veta OSP ak mal žalobca úspech celkom alebo sčasti, súd mu proti žalovanému prizná právo na úplnú alebo čiastočnú náhradu trov konania.

V prejednávanej veci navrhovateľ v odvolacom konaní nebol úspešný, preto odvolací súd mu nepriznal náhradu trov odvolacieho konania (§ 250k ods. 1 OSP).

P o u ě n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný riadny opravný prostriedok.

V Bratislave 30. októbra 2012

JUDr. Elena Závadská, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :
Mária Kráľová